

Живимо у информационом добу – заснованом на постулатима вредновања референтности књиге, али како ћемо се у границама Србије одредити према очигледним ефектима симулираног знања из књига? Предстоји нам отрежњење над дијагнозом позајмљеном из Бодријарове књиге *Симулакруми и симулација*: „Ми данас доживљавамо стапање свих виртуелних начина изражавања у начину оглашавања, у начину рекламе. Сви првобитни културни облици, сви одређени језици апсорбују се у говору рекламе, јер је он без дубине, тренутан и тренутно заборављен. То је тријумф површног облика, најмањи заједнички именитељ свих значења, нулти степен смисла, тријумф ентропије над свим могућим тропима. Најнижи облик енергије знака. Тај неартикулисани тренутни облик, без прошлости, без

будућности, без могућег преображаја, будући да је он последњи, поседује снагу свих осталих облика.“¹

Поводи за медијски третман књиге, као предмета и садржаја испитивања су бројни, и подстицајни су методологија, узорци, резултати и предлози учесника анкете о томе како би ТВ Београд могла боље да се бави књигама и књижевношћу. Јасно је да зборник *Медијски шрејман књије* подстиче на размишљања о спроведеном, али и будућим истраживањима, о томе колико је рекламирана књига завршила у рукама читалаца и да ли су њени садржаји допринели културном уздизању становништва у етичким и естетским размерама.

¹ Žan Bodrijar, *Simulakrumi i simulacija* (Novi Sad: Svetovi, 1991), 91.

Софтверски системи за циркулацију библиотечке грађе

Гордана Рудић
Универзитет у Новом Саду
Природно-математички факултет
Департман за математику и информатику, Нови Сад
goga@dmf.uns.ac.rs

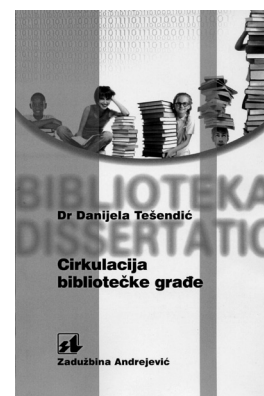
Тешендић, Данијела. *Циркулација библиотечке грађе*. Београд: Задужбина Андрејевић, 2011.

Монографија *Циркулација библиотечке грађе* Данијеле Тешендић објављена је у библиотеци Dissertatio Задужбине Андрејевић под редним бројем 287. Представља приређену докторску дисертацију *Софтверски системи за циркулацију библиотечке грађе у оквиру библиотечке мреже* одбрањену 2010. године на Природно-математичком факултету Универзитета у Новом Саду, пред комисијом у саставу: проф. др Душан Сурла (ментор), проф. др Милош Рацковић, проф. др Душан Старчевић, проф. др Зора Коњовић и проф. др Бранко Милосављевић. Ауторка је доцент Природно-математичког факултета у Новом Саду за ужу научну област информациони системи. Објавила је једну монографију од националног значаја и једанаест научних радова од којих су два у међународном часопису са СЦИ листе.

Књига се бави делом библиотечког пословања везаним за рад са корисницима, односно развојем система за циркулацију у оквиру библиотечког система БИСИС. Има 84 стране и састоји се од 12 поглавља. Након уводних поглавља, описани су: рад са корисницима

библиотеке, библиотечки стандарди за размену података, систем за циркулацију, клијент/сервер подсистем, циркулација у конзорцијуму и NCIP протокол. На крају су дати попис литературе, индекс појмова и резиме на енглеском језику.

У монографији је описана архитектура софтверског система за циркулацију библиотечке грађе, као и његово проширење на ниво циркулације у конзорцијуму библиотека. Систем подржава све стандардне активности у раду са корисницима: учлањење нових, продужење чланарине, задуживање и раздуживање, претраживање корисника и фонда, генерисање статистичких извештаја и друго. Систем је реализован као независна софтверска компонента која се може интегрисати и у друге библиотечке системе и подржава рад са различитим форматима библиографских записа. Такође, систем подржава два начина комуникације између клијентске апликације и базе података, чиме је омогућен рад система и у оквиру локалне мреже и на интернету.

Ауторка даје преглед постојећих софтверских решења која подржавају процес циркулације библиотечке грађе, чиме читалац стиче увид у различита софтверска решења у свету. Такође, дат је и преглед стандарда и протокола за размену библиографских података и података о корисницима, са акцентом на NCIP (NISO Circulation Interchange Protocol) протокол који је имплементиран у оквиру предложеног система. Систем је моделиран коришћењем објектно-оријентисаног приступа у језику UML (Unified Modeling Language) и CASE алату Sybase Power Designer v. 12.5. Имплементиран је у програмском језику Java.

Функционалност система описана је различитим дијаграмима које прописује језик UML. Они су детаљно описани и текстуално, тако да читалац може да их разуме. Дате су и описане екранске форме које се отварају приликом стартовања различитих акција апликације.

У књизи је детаљно описано проширење система за циркулацију грађе у једној библиотеци (са једном базом података за грађу и једном за кориснике) на циркулацију у конзорцијуму библиотека. Имплементација стандардизованог NCIP протокола за размену података о корисницима омогућава интероперабилну комуникацију између библиотека. Због оваквог начина комуникације библиотеке могу да користе различите системе. Добијени резултати су актуелни, оригинални и представљају значајан допринос развоју библиотечких информационих система.

Монографија је намењена читаоцима који се баве циркулацијом библиотечке грађе, пре свега стручњацима који се баве пројектовањем и развојем информационих система јер опис имплементације захтева висок ниво знања из те области.

У домаћој стручној литератури ретки су примери књига у којима се предлажу и дају софтверска решења везана за библиотечке информационе системе. У том смислу, значај ове монографије огледа се и у томе што читалац добија могућност да се упозна са архитектуром једног система који је у практичној употреби и да га упореди са системима које већ познаје.

Функционалност предложеног софтверског решења потврђена је и у пракси. Описани систем је имплементиран у оквиру библиотечког система БИСИС који се користи у преко четрдесет библиотека у Србији. Све оне користе једино модул за циркулацију у оквиру локалног фонда, док циркулација у конзорцијуму још увек није имплементирана у пракси. Дobar пример за имплементацију конзорцијумске циркулације биле би факултетске библиотеке у оквиру једног универзитета. На пример, на нивоу Универзитета у Новом Саду, студентима је најчешће дозвољено да позајмљују публикације из свих факултетских библиотека, али не постоји електронска размена података између њих. Дискусије и имплементација описани у монографији могли би да допринесу успостављању овакве комуникације.

Од огледног пројекта до модела за системске промене у школској библиотеци

Славица Јурић
ОШ „Свети Сава“, Бачка Паланка
slavicajuric@live.com

Stanišić, Katarina. *Transformacija školske biblioteke u informacioni centar škole*.
Београд: Библиотека plus, 2012.

Добри пројекти не препознају се само по квалитетним пројектним садржајима и активностима, него и по специфичној иконографији која их прати. Тако школски библиотекари препознају светло-зелене позадине са силуетама људи и бинарним кодом на приручницима, омотима и плакатима пројекта Интернет, као знак проверене вредности. Пројекат Невладине организације „Библиотека плус“, чији је аутор Зоран Хамовић, директор Издавачке куће Clío, постоји од 2006. године као

програмски пакет различитих активности за библиотеке средњих школа. Те 2006. године пројекат је покренут као пилот-пројекат у XIII београдској гимназији, да би се после тога постепено ширио и растао у сваком погледу: припремљен је мултимедијални приручник о медијској писмености¹ која постаје главни циљ пројекта;

¹ *Infoteka evropske škole: multimedijalni priručnik za realizaciju Projekta Internet* (компакт-диск) (Београд: Библиотека plus, 2009).